

Lehký úvod do elektrostatiky: vakuum

Síla na náboj q způsobená nábojem Q : $\vec{F} = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{qQ}{r^2} \frac{\vec{r}}{r}$

Intenzita pole: $\vec{\mathcal{E}} = \frac{\vec{F}}{q} = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{Q}{r^2} \frac{\vec{r}}{r}$

Potenciál: $\phi = \frac{1}{4\pi\epsilon_0} \frac{Q}{r}$, platí $\vec{\nabla}\phi \equiv \frac{\partial}{\partial r} \phi \equiv \text{grad } \phi \equiv \left(\frac{\partial}{\partial x}, \frac{\partial}{\partial y}, \frac{\partial}{\partial z} \right) \phi = -\vec{\mathcal{E}}$

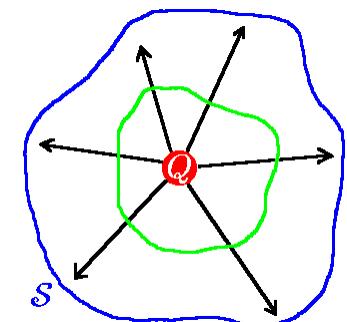
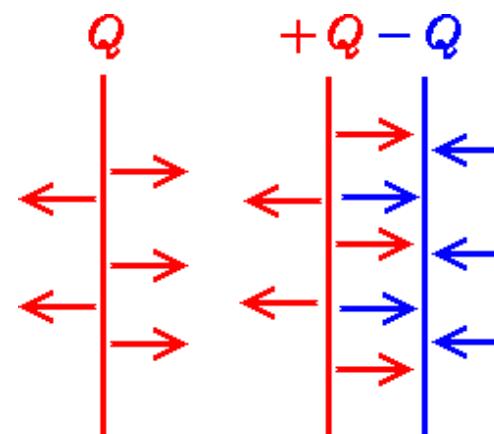
Celkový tok el. pole kulovou plochou (sférou) o poloměru r : $\int_{\text{sféra}} \vec{\mathcal{E}} \cdot d\vec{s} = \frac{Q}{\epsilon_0}$

Zachování počtu siločar (\int nezávisí na r ani směru plochy)

\Rightarrow pro náboj **uvnitř** plochy S platí: $\frac{Q}{\epsilon_0} = \oint_S \vec{\mathcal{E}} \cdot d\vec{s}$

Intenzita pole těsně u rovinné desky: $\mathcal{E} = \frac{Q}{2\epsilon_0 A}$

Intenzita pole mezi deskami kondenzátoru: $\mathcal{E} = \frac{Q}{\epsilon_0 A}$
(A = plocha desky, $S = 2A$)

Lehký úvod do elektrostatiky: dielektrikum

Dielektrikum = „kladný náboj (hustota $+ρ$) + záporný náboj ($-ρ$)“

V el. poli v kondenzátoru $Q||-Q$ se náboje posunou o $δ$

Stínící náboj vlevo je $-Q_s$, vpravo $+Q_s$, $Q_s = A\delta\rho$

Efektivní náboj klesne v poměru $1 : \varepsilon_r$ (= definice ε_r):

$$Q - Q_s = Q/\varepsilon_r$$

Ve stejném poměru klesne intenzita pole (\propto síla):

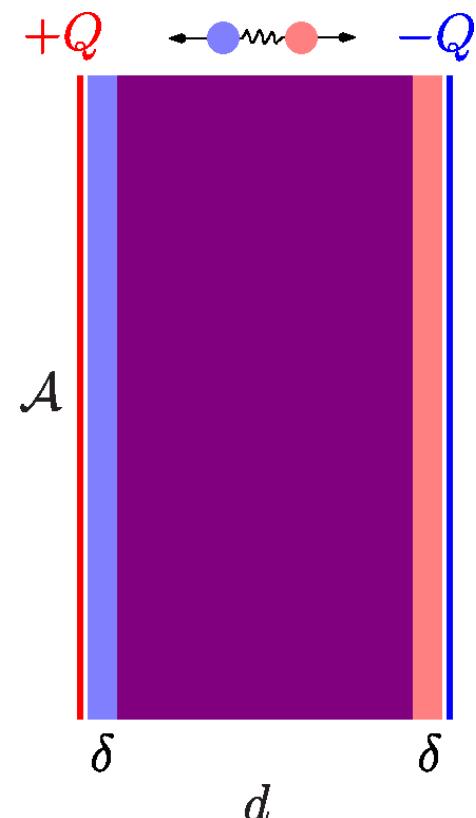
$$\mathcal{E} = \frac{Q}{A\varepsilon_r\varepsilon_0} = \frac{Q}{A\varepsilon} \quad (\text{def. } \varepsilon = \varepsilon_r\varepsilon_0)$$

Objemová hustota dipólového momentu (= *polarizace*) v každém objemu V je $(V\rho\delta)/V = \rho\delta = P$. Dohromady:

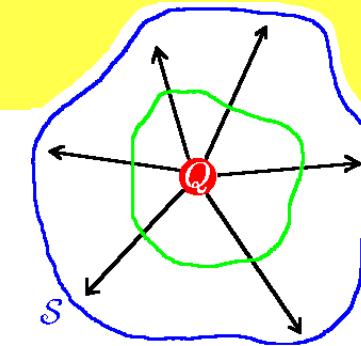
$$Q_s = A\delta\rho = AP = Q - \frac{Q}{\varepsilon_r}, \quad \text{tj. } Q = \frac{Q}{\varepsilon_r} + Q_s = \frac{Q}{\varepsilon_r} + AP$$

vydělíme A a definujeme elektrickou indukci: $D \equiv \frac{Q}{A} = \varepsilon\mathcal{E} = \frac{Q}{A\varepsilon_r} + P = \varepsilon_0\mathcal{E} + P$

Kapacita kondenzátoru: $C = \frac{Q}{\phi} = \frac{AD}{\phi} = \frac{A\varepsilon\mathcal{E}}{\phi} = \frac{A\mathcal{E}}{d}$, kde $\mathcal{E} = \frac{\phi}{d}$

Poissonova rovnice

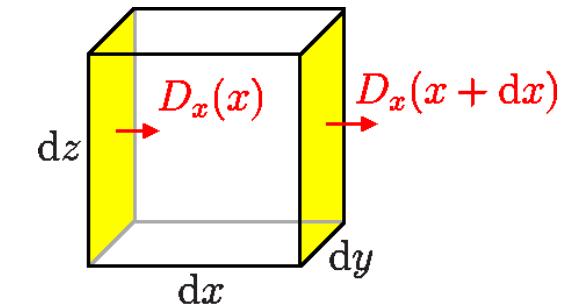

Zachovává se počet el. indukčních čar:

$$Q = \oint_S \vec{D} \cdot d\vec{s}, \quad \vec{D} = \epsilon \vec{E}$$

Integrál spočítáme přes povrch krychličky $dx \times dy \times dz$:

$$\begin{aligned} dQ = dV\rho &= \oint_S \vec{D} \cdot d\vec{s} = dydz[D_x(x+dx) - D_x(x)] \\ &\quad + dx dz[D_y(y+dy) - D_y(y)] \\ &\quad + dx dy[D_z(z+dz) - D_z(z)] \\ &= dx dy dz \left(\frac{\partial D_x}{\partial x} + \frac{\partial D_y}{\partial y} + \frac{\partial D_z}{\partial z} \right) = -dV\epsilon \left(\frac{\partial^2 \phi}{\partial x^2} + \frac{\partial^2 \phi}{\partial y^2} + \frac{\partial^2 \phi}{\partial z^2} \right) \end{aligned}$$

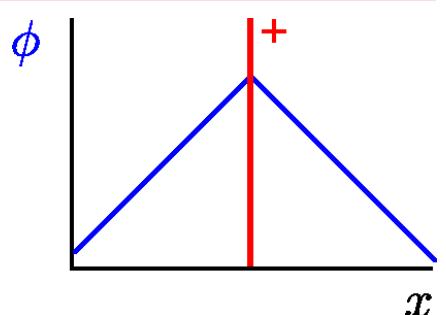

kde $\rho = dQ/dV$ je hustota náboje a permitivita je konstantní.

zde Δ značí:
 $\Delta\phi = \phi^{\text{vpravo}} - \phi^{\text{vlevo}}$

Laplaceův operátor: $\left(\frac{\partial^2}{\partial x^2} + \frac{\partial^2}{\partial y^2} + \frac{\partial^2}{\partial z^2} \right) \equiv \nabla^2 \stackrel{\text{často}}{\equiv} \Delta$

Poissonova rovnice: $\nabla^2 \phi = -\frac{\rho}{\epsilon}$ nebo v 1D: $\frac{d^2 \phi}{dx^2} = -\frac{\rho}{\epsilon}$

Elektrická dvojvrstva – vznik

Na rozhraní (pevné látky, bublina) a iontového roztoku vzniká **povrchový náboj** v důsledku různé afinity iontů různého znaménka, např.:

- Ionizace (disociace/protonizace) skupin (-COOH se nabije záporně, -NH₂ kladně)
- Přednostní rozpouštění či adsorpce iontů (AgCl v ⊙ NaCl se nabije záporně)

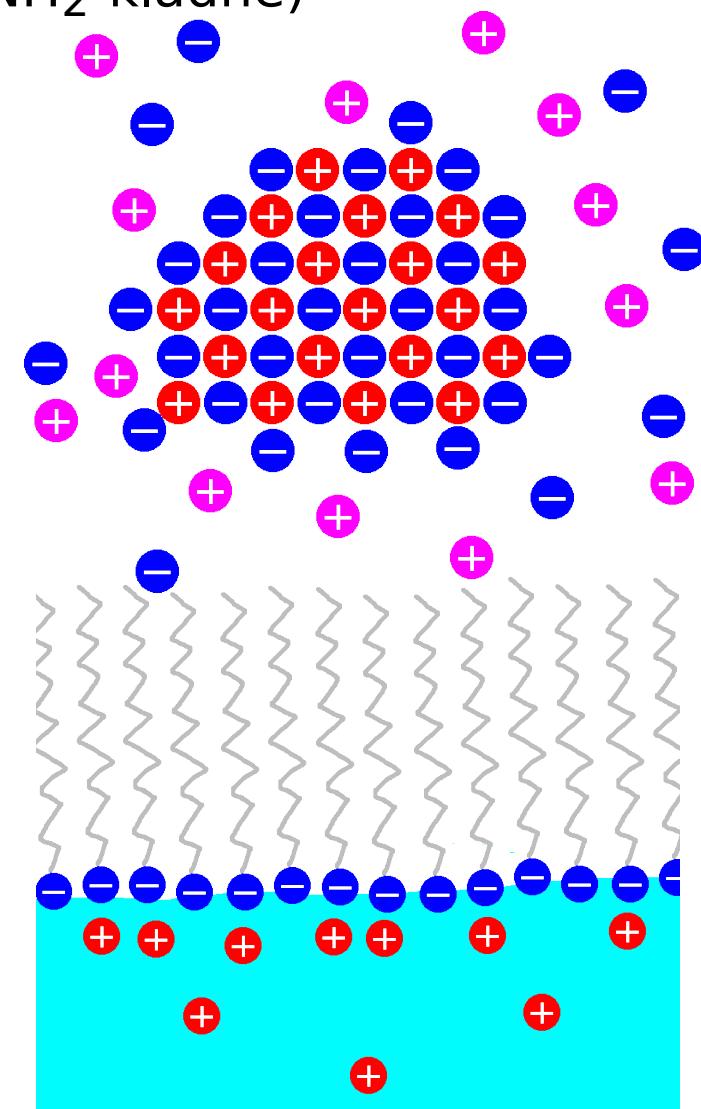
Ionty se adsorbují z ⊙ na povrchu krystalu, jestliže tvoří s iontem opačného znaménka málo rozpustnou sloučeninu

Kazimierz Fajans, Friedrich Paneth, Otto Hahn

Hahn: Nobelova cena za radiochemii, štěpení uranu

- Přednostní adsorpce povrchové aktivní látky (povrch mýdlové vody je záporný)
- Izomorfní substituce (Al³⁺/Si⁴⁺ na povrchu jílu)
- Rozštípnutí krystalu

Otzáka: co tento náboj udělá v ⊙?

Elektrická dvojvrstva: Tak ne!

Mějme \odot NaCl mezi elektrodami. Intenzita elektrostatického pole = \mathcal{E} .
 Ionty s elektrodou neinteragují (o interakci až později...)
 Jak se bude měnit koncentrace Na^+ a Cl^- mezi elektrodami?

Naivní řešení:

~~elst. potenciál = $\phi(x) = -\mathcal{E}x$~~

~~pot. energie kationtu = $e\phi(x)$~~

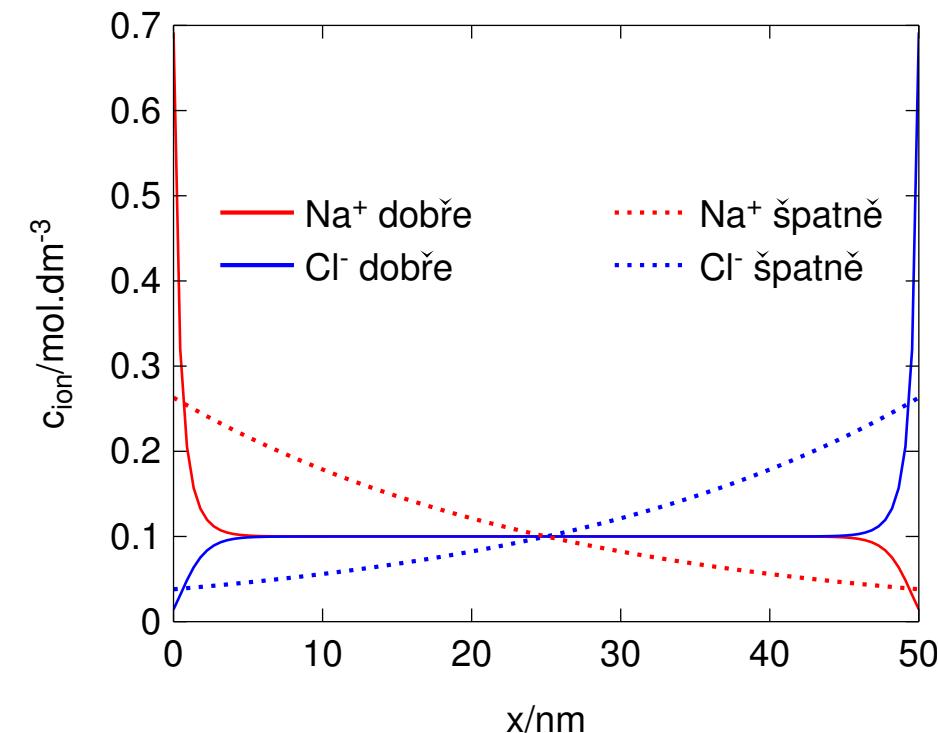
~~pravděpodobnost:~~

$$\exp[-e\phi(x)/k_B T] = \exp(e\mathcal{E}x/k_B T)$$

~~pot. energie aniontu = $-e\phi(x)$~~

~~pravděpodobnost:~~

$$\exp[-e\phi(x)/k_B T] = \exp(-e\mathcal{E}x/k_B T)$$

Př. NaCl 0.1 mol dm^{-3} , vzdálenost elektrod = 50 nm, napětí = 50 mV ↑

Neutralita (nulový potenciál) uprostřed

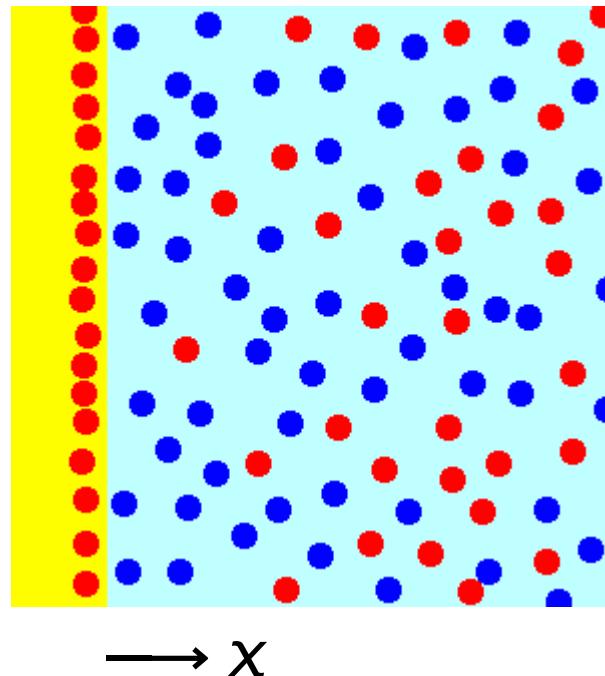
— : správně

.... : naivní řešení odporuje požadavku elektroneutrality objemové fáze

1 eV = 96 485 J/mol

Difuzní vrstva: Gouy–Chapman

- elektrický potenciál v objemové fázi je $\phi(\infty) = 0$
- elektrický potenciál na elektrodě je $\phi(0) = \phi_0$
(o původ ϕ_0 se zatím nebudeme starat)
- ionty jsou nabité body, elektroda je tuhá zed'
- elektroda neinteraguje (žádná adsorpce)
- koncentraci iontů nahradíme průměrnou hodnotou (zanedbáváme korelace iontů)
- rozpuštědlo je dielektrické kontinuum (permitivita = $\epsilon = \epsilon_r \epsilon_0$)
- omezíme se na roztok soli 1:1 o koncentraci c (lze snadno zobecnit)

$$\text{Poissonova rovnice: } \frac{d^2\phi}{dx^2} = -\frac{\rho}{\epsilon}$$

$$\text{Objemová hustota náboje: } \rho = \sum_i z_i \rho_i = \rho_+ - \rho_-, \text{ kde}$$

$$\rho_+ = cF \exp\left[-\frac{\phi(x)e}{k_B T}\right] \quad \rho_- = cF \exp\left[\frac{\phi(x)e}{k_B T}\right]$$

$$\text{Poissonova–Boltzmannova rovnice pro potenciál: } \frac{d^2\phi}{dx^2} = \frac{cF}{\epsilon} \left[e^{\phi e/k_B T} - e^{-\phi e/k_B T} \right]$$

Difuzní vrstva: Gouy–Chapman

Rovnice pro potenciál (Poisson–Boltzmann):

$$\frac{d^2\phi}{dx^2} = \frac{cF}{\epsilon} [e^{\phi e/k_B T} - e^{-\phi e/k_B T}], \quad \phi(0) = \phi_0, \quad \phi(\infty) = 0$$

- Linearizace aneb přibližné řešení pro malé potenciály ($\phi e/k_B T \ll 1$, tj. $\phi \ll 26$ mV pro 298 K):

$$\exp(x) = \frac{x^0}{0!} + \frac{x^1}{1!} + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} + \dots \approx 1 + x \Rightarrow \frac{d^2\phi}{dx^2} = \frac{2cF}{\epsilon} \frac{\phi e}{k_B T} \Rightarrow \phi = \phi_0 e^{-x/\lambda}$$

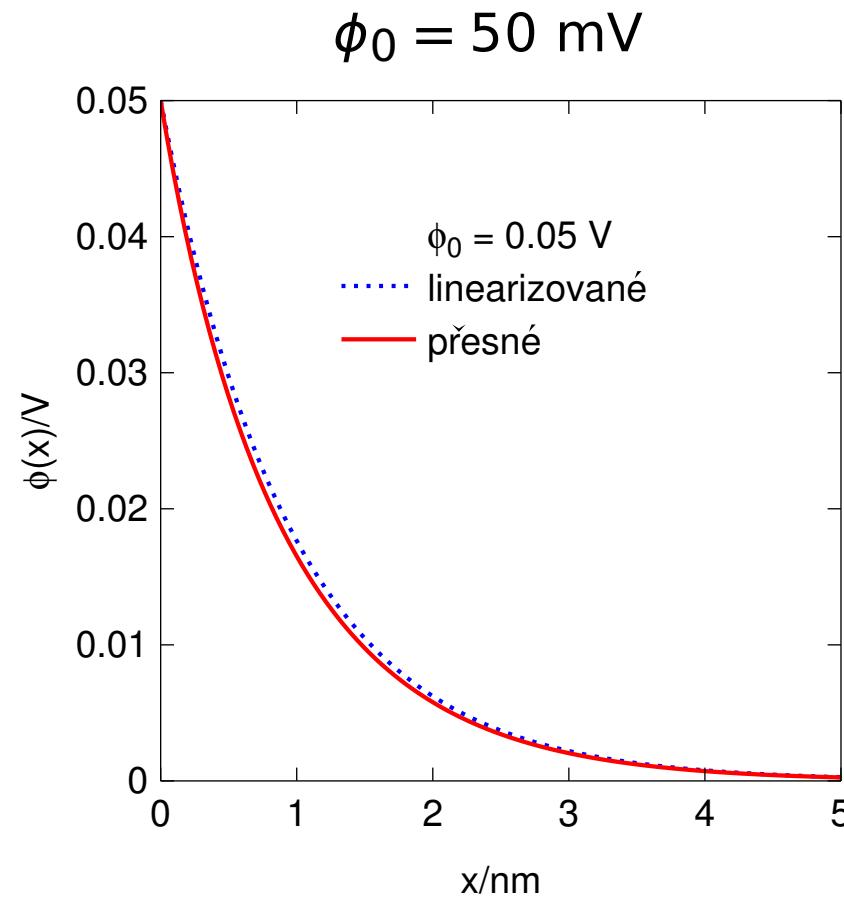
$$\lambda = \sqrt{\frac{\epsilon k_B T}{2cFe}} = \sqrt{\frac{\epsilon RT}{2cF^2}} = \text{Debyeova stínící délka}, \quad \text{směs: } \lambda = \sqrt{\frac{\epsilon RT}{2I_c F^2}}$$

Příklad. NaCl ve vodě $c = 0.1 \text{ mol dm}^{-3}$, $25^\circ\text{C} \Rightarrow \lambda = 0.96 \text{ nm}$
 $(\epsilon = \epsilon_r \epsilon_0, \epsilon_r = 78.4, \epsilon_0 = 8.854 \times 10^{-12} \text{ F m}^{-1})$

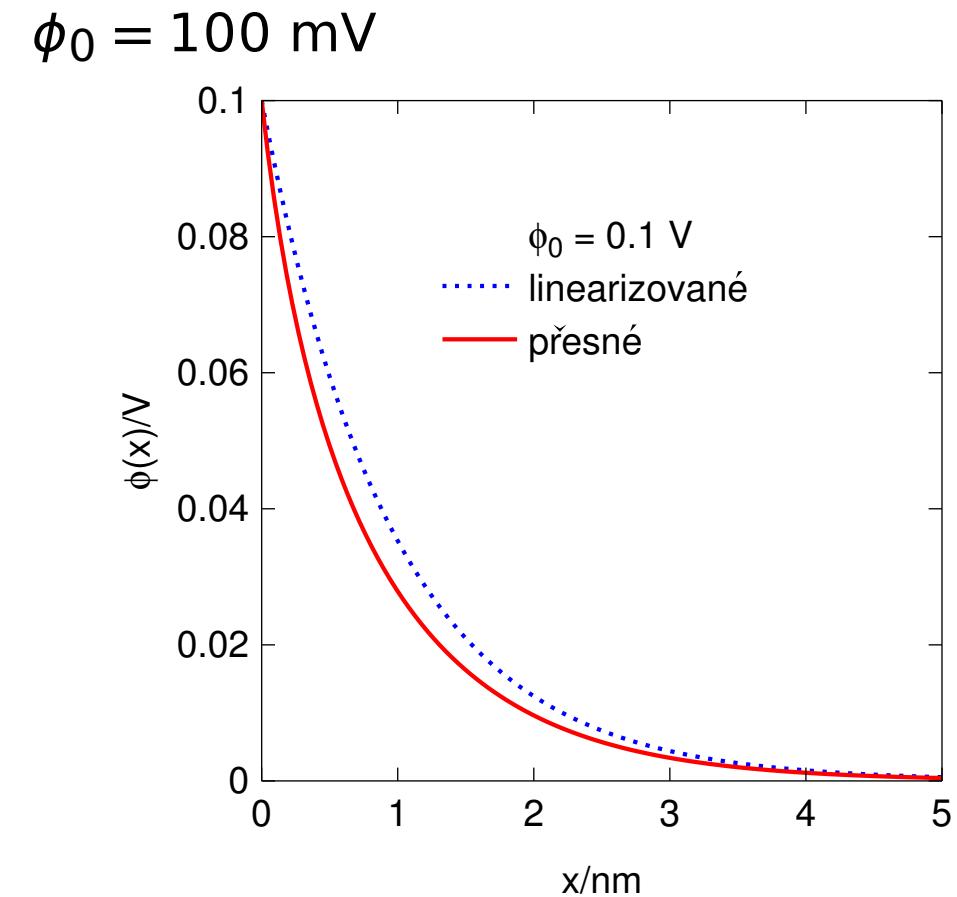
Pro srovnání:

- O–O vzdálenost ve vodě $\approx 0.28 \text{ nm}$, 120 molekul v λ -kouli
- Bjerrumova délka (energie páru elem. nábojů $= k_B T$): $\lambda_B = \frac{e^2}{4\pi\epsilon k_B T} \approx 0.7 \text{ nm}$

Difuzní vrstva: Gouy–Chapman

1.1 elektrolyt, $c = 0.1 \text{ mol dm}^{-3}$

Potenciál (v závislosti na vzdálenosti od povrchu) ubývá exponenciálně
v důsledku stínění náboje ionty opačného znaménka

Nazývá se **difuzní vrstva**, protože lze ekvivalentně vysvětlit jako rovnováhu mezi difuzí a přitažováním k elektrodě

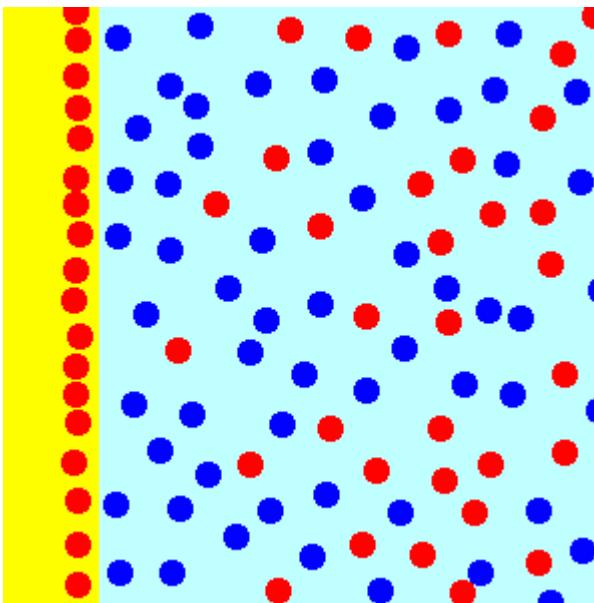
Nabitý povrch přitahuje **protionty** (*counterions*).

Gouy-Chapman

nabitý povrch

difuzní vrstva postupně
odstíní náboj

neutrální roztok

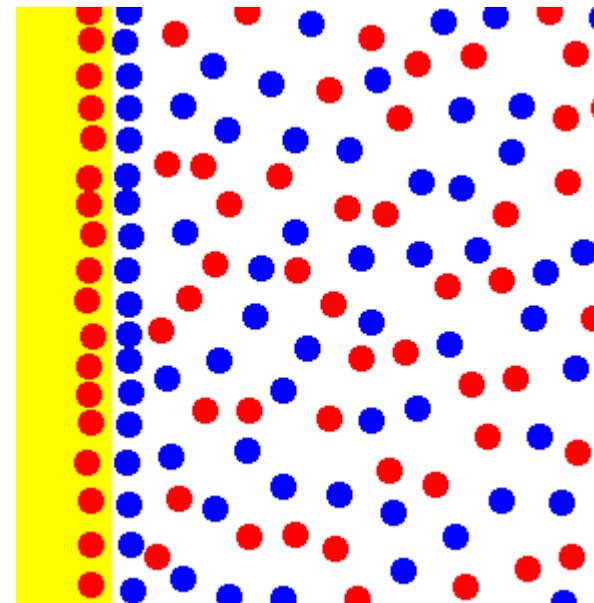

Helmholtz

nabitý povrch

adsorbované protionty
stíní celý náboj

neutrální roztok

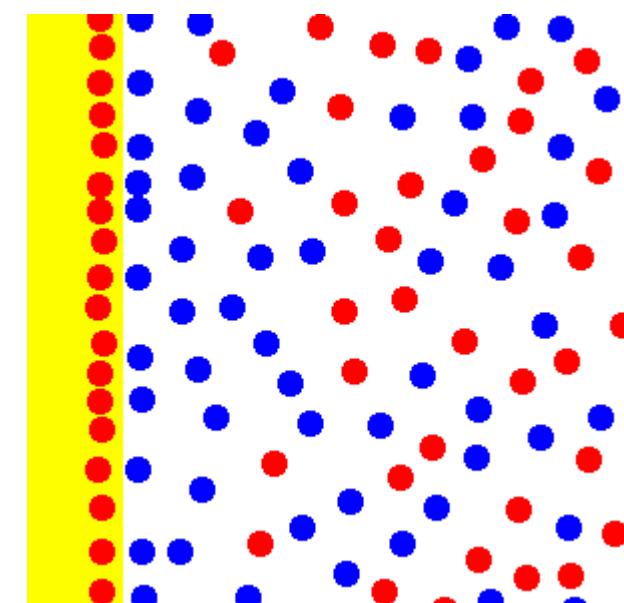
Stern

nabitý povrch

adsorbované protionty
stíní část náboje

difuzní vrstva stíní
zbylý náboj

neutrální roztok

Povrchový náboj

(povrchový náboj) = - (náboj Gouyovy–Chapmanovy vrstvy)

$$\sigma = - \int_0^\infty (\rho_+ - \rho_-) dx = - \int_0^\infty cF \left\{ \exp\left[-\frac{\phi(x)e}{k_B T}\right] - \exp\left[\frac{\phi(x)e}{k_B T}\right] \right\} dx$$

Použijeme linearizovanou teorii, $\exp(x) \approx 1 + x$, protože $\phi(x)e/k_B T \ll 1$

$$\sigma \approx \int_0^\infty 2cF \frac{\phi(x)e}{k_B T} dx = 2\lambda cF \phi_0 \frac{e}{k_B T} = \frac{\epsilon}{\lambda} \phi_0 \quad (1)$$

Kapacita Gouyovy–Chapmanovy dvojvrstvy jako kondenzátoru:

$$\frac{C}{A} = \frac{\sigma}{\phi_0} = \frac{\epsilon}{\lambda}$$

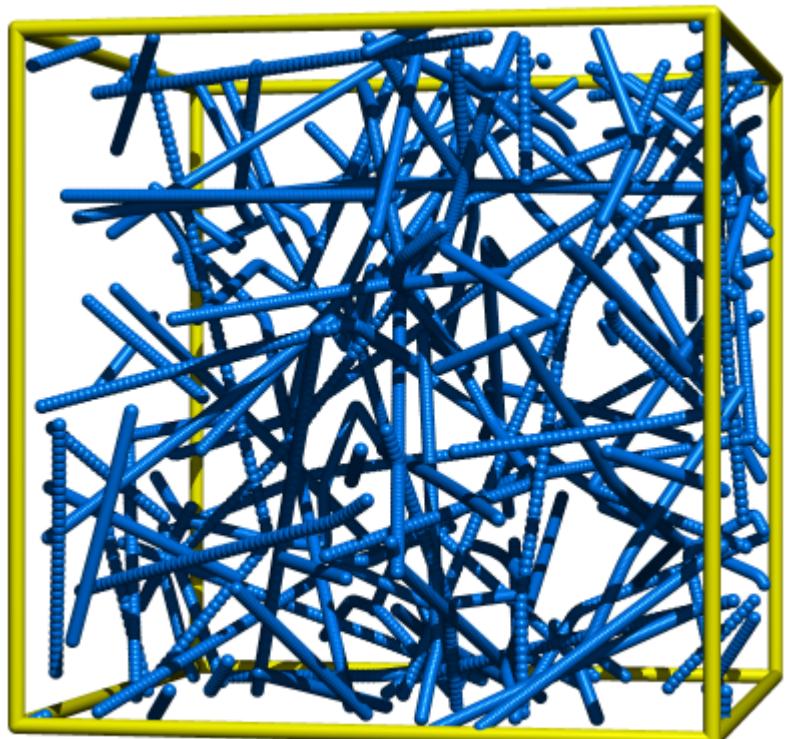
Zpravidla se měří diferenciální kapacita, $d\sigma/d\phi$, protože obecně $\sigma \propto \phi$

Příklad. Molekula mýdla zaujímá na povrchu plochu asi $a = 0.2 \text{ nm}^2$. Protionty jsou v mol dm^{-3} o koncentraci 0.1 mol dm^{-3} v průměru $\lambda = 1 \text{ nm}$ daleko.

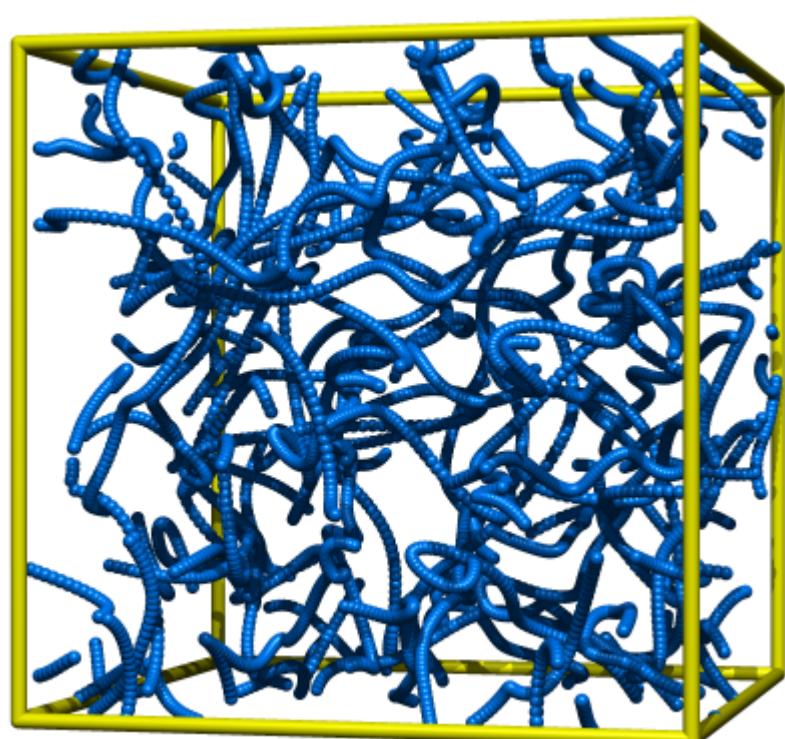
- a) Jaký je povrchový náboj?
- b) Jaké kapacitě kondenzátoru (na m^2) to odpovídá? ($\epsilon_r = 78$.)
- c) Jaký je potenciál povrchu mýdlové vody?

Plazma, roztoky elektrolytů:

- interakce náboj-náboj ubývá pomalu
- velké odchyly od ideálního chování
- neexistuje B_2

helium T=300 K

helium T=10 000 K

Debyeova–Hückelova teorie pro roztoky elektrolytů

Zjednodušující předpoklady:

- rozpouštědlo je homogenní dielektrické kontinuum
- ionty (může být několik druhů) approximujeme tuhou nabíhou kuličkou o průměru σ ; jiné než elektrostatické interakce zanedbáváme
- rozložení iontů v okolí vybraného iontu popisujeme pravděpodobnostně jako spojité rozložení náboje (iontová atmosféra); korelace iontů v atmosféře zanedbáváme
- platí ze $\phi \ll k_B T$ – alespoň „pro většinu iontů“
 - pro 1:1 nastane pro dostatečně zředěný roztok ($< 0.1 \text{ mol dm}^{-3}$)
 - pro $|z| > 1$ nutné mnohem zředěnější roztoky

Iontová síla:

$$I_c = \frac{1}{2} \sum_i z_i^2 c_i$$

často pomocí molalit: $I = \frac{1}{2} \sum_i z_i^2 \underline{m}_i$

sčítá se přes všechny ionty v roztoku

Debyeova–Hückelova teorie pro roztoky elektrolytů

Výsledky (stíněný Coulombův nebo Yukawův potenciál)

$$\phi(r) = \frac{1}{4\pi\epsilon} \frac{ze}{r} \rightarrow \phi(r) = \frac{1}{4\pi\epsilon} \frac{ze}{r} \exp(-r/\lambda)$$

stínění

Debyeova délka (velikost iontové atmosféry):

často se značí $\kappa = 1/\lambda$

$$\lambda = \sqrt{\frac{\epsilon RT}{2I_c F^2}}$$

$\lambda = 0.96 \text{ nm pro } 1:1, c = 0.1 \text{ mol dm}^{-3}$
 v kouli o poloměru λ je $120 \text{ H}_2\text{O}$

Aktivitní koeficient iontu:

$$\ln \gamma_i = -Az_i^2 \frac{\sqrt{I_c}}{1 + a\sqrt{I_c}} \quad \begin{matrix} \sigma=0 \\ \approx \end{matrix} -Az_i^2 \sqrt{I_c} \quad \begin{matrix} \text{bodové ionty} \\ (\text{limitní zákon}) \end{matrix}$$

$$A = \frac{e^3 N_A^2 \sqrt{2}}{8\pi(\epsilon RT)^{3/2}} \quad (= 1.176 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2} \text{ pro vodu } 25^\circ\text{C})$$

$$a = \sqrt{\frac{2F^2}{\epsilon RT}} \sigma \quad (\doteq 1 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2} \text{ pro } \sigma = 0.3 \text{ nm})$$

Použitelnost max. do $I_c = 0.1 \text{ mol dm}^{-3}$ (jednomocné), jinak ještě míň

Obecně:

Elektroneutralita (zde definuji: $z_\oplus > 0, z_\ominus > 0$):

$$\nu_\oplus z_\oplus = \nu_\ominus z_\ominus$$

$\Rightarrow \gamma_\oplus$ a γ_\ominus nejsou samostatně měřitelné běžnými metodami

Střední chemický potenciál (1 = rozpouštědlo, 2 = sůl)

$$\mu_{2\pm} = \frac{\nu_\oplus \mu_\oplus + \nu_\ominus \mu_\ominus}{\nu_\oplus + \nu_\ominus}$$

Střední aktivita ($\nu = \nu_\oplus + \nu_\ominus$)

$$a_{2\pm} = \sqrt[\nu]{a_\oplus^{\nu_\oplus} a_\ominus^{\nu_\ominus}}$$

$$\begin{aligned}\mu_i &= \mu_i^\circ + RT \ln a_i \\ a_i &= \exp\left(\frac{\mu_i - \mu_i^\circ}{RT}\right)\end{aligned}$$

Roztok silného elektrolytu

Střední aktivitní koeficient

$$\gamma_{2\pm} = \sqrt{\nu_{\oplus}^{\nu_{\oplus}} \nu_{\ominus}^{\nu_{\ominus}}}$$

$$\ln \gamma_{2\pm} \underset{\text{Debye-Hückel}}{=} -A z_{\oplus} z_{\ominus} \frac{\sqrt{I_c}}{1 + a \sqrt{I_c}}$$

kde $A = 1.176 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2}$, $a = 1 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2}$

Test pro ⊙ NaCl →

Z definice středního chem. pot.

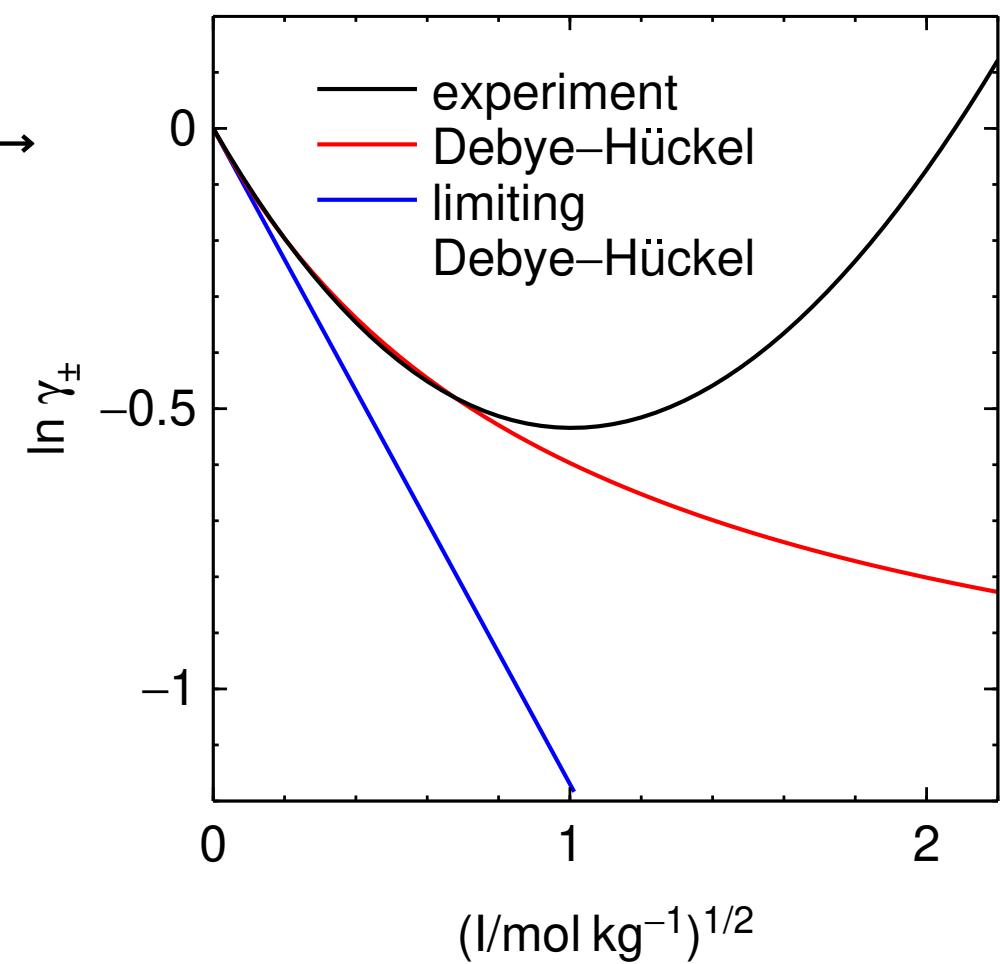
$$\nu_{\oplus} z_{\oplus} = \nu_{\ominus} z_{\ominus}$$

$$\mu_{2\pm} = \frac{\nu_{\oplus} \mu_{\oplus} + \nu_{\ominus} \mu_{\ominus}}{\nu_{\oplus} + \nu_{\ominus}}$$

která platí i pro dodatkový chem. pot. $\mu^E = RT \ln \gamma$

$$\begin{aligned} \frac{\ln \gamma_{2\pm}}{-A \sqrt{I_c} / (1 + a \sqrt{I_c})} &= \frac{\nu_{\oplus} z_{\oplus}^2 + \nu_{\ominus} z_{\ominus}^2}{\nu_{\oplus} + \nu_{\ominus}} \\ &= \frac{\nu_{\ominus} z_{\oplus} z_{\ominus} + \nu_{\oplus} z_{\oplus} z_{\ominus}}{\nu_{\oplus} + \nu_{\ominus}} \\ &= z_{\oplus} z_{\ominus} \end{aligned}$$

$$\ln \gamma_i = -A z_i^2 \frac{\sqrt{I_c}}{1 + a \sqrt{I_c}}$$

Aktivitní koeficienty iontů – příklad 1

Vypočtěte střední aktivitní koeficient iontů v $\odot \text{CaCl}_2$, $c = 0.01 \text{ mol dm}^{-3}$

$$I_c = \frac{1}{2} \sum_i z_i^2 c_i = \frac{1}{2} [2^2 c + 1^2 \cdot 2c] = 3c$$

$$\ln \gamma_{\pm} = -A z_{\oplus} z_{\ominus} \frac{\sqrt{I_c}}{1 + a \sqrt{I_c}} = -A \cdot 2 \cdot 1 \frac{\sqrt{I_c}}{1 + a \sqrt{I_c}} = -1.176 \cdot 2 \frac{\sqrt{0.03}}{1 + \sqrt{0.03}} = -0.3473 \Rightarrow \underline{\gamma_{\pm} = 0.71}$$

Iontová síla pro jednu sůl o molaritě c v roztoku (použije se elektroneutralita):

$$I_c = \frac{1}{2} z_{\oplus} z_{\ominus} (\nu_{\ominus} + \nu_{\oplus}) c$$

$$A = 1.176 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2}$$

$$a = 1 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2}$$

Aktivitní koeficienty iontů – příklad 2

Vypočtěte střední aktivitní koeficient iontů v CH_3COOH , $c = 0.1 \text{ mol dm}^{-3}$, je-li stupeň disociace $\alpha = 0.013$

$$c_{\oplus} = c_{\ominus} = \alpha c, \quad I_c = \frac{1}{2} \sum_i z_i^2 c_i = \frac{1}{2} [1^2 c_{\oplus} + 1^2 c_{\ominus}] = c_{\oplus} = c\alpha = 0.0013 \text{ mol dm}^{-3}$$

$$\ln \gamma_{\pm} = -A \cdot 1 \cdot 1 \frac{\sqrt{I_c}}{1 + a\sqrt{I_c}} = -1.176 \frac{\sqrt{0.0013}}{1 + \sqrt{0.0013}} = -0.0409 \Rightarrow \underline{\gamma_{\pm} = 0.96}$$

$$A = 1.176 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2}$$

$$a = 1 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2}$$

Aktivitní koeficienty iontů – příklad 3

Vypočtěte aktivitní koeficient protonů v $\textcircled{S} \text{ H}_2\text{SO}_4$, $c = 0.01 \text{ mol dm}^{-3}$, je-li disociace do 1. stupně úplná a do 2. stupně 60 %.

látka	zač.	1. st.	2. st.
H_2SO_4	c	0	0
HSO_4^-	0	c	$0.4c$
H^+	0	c	$1.6c$
SO_4^{2-}	0	0	$0.6c$
náboj	0	$-c + c = 0$	$-0.4c + 1.6c - 2 \cdot 0.6c = 0$

$$I_c = \frac{1}{2} \sum_i z_i^2 c_i = \frac{1}{2} [1^2 \cdot 0.4c + 1^2 \cdot 1.6c + 2^2 \cdot 0.6c] = 2.2c = 0.022 \text{ mol dm}^{-3}$$

$$\ln \gamma_{\text{H}^+} = -A \cdot 1^2 \frac{\sqrt{I_c}}{1 + a\sqrt{I_c}} = -1.176 \frac{\sqrt{0.022}}{1 + \sqrt{0.022}} = -0.1519$$

$$\underline{\gamma_{\text{H}^+} = 0.859}$$

$$A = 1.176 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2}$$

$$a = 1 \text{ dm}^{3/2} \text{ mol}^{-1/2}$$

Příklad. Součin rozpustnosti síranu barnatého je 1.0×10^{-10} . Vypočtěte rozpustnost BaSO₄

a) v čisté vodě:

$$K_s = [\text{Ba}^{2+}][\text{SO}_4^{2-}] = c^2 \Rightarrow c = \sqrt{K_s} = 1 \times 10^{-5} \text{ mol L}^{-1} = 10 \mu\text{mol L}^{-1}$$

$$I_c = \frac{1}{2}[2^2c + 2^2c] = 4c$$

$$\ln \gamma_{\pm} = -A \cdot 2 \cdot 2 \sqrt{I_c} = -1.176 \cdot 4 \cdot \sqrt{4 \times 10^{-5}} \Rightarrow \gamma_{\pm} = 0.971$$

$$K_s = a_{\text{Ba}^{2+}} a_{\text{SO}_4^{2-}} = \gamma_{\pm}^2 [\text{Ba}^{2+}][\text{SO}_4^{2-}] = \gamma_{\pm}^2 c^2 \Rightarrow c = \sqrt{K_s / \gamma_{\pm}} = 10.3 \mu\text{mol L}^{-1} \approx \underline{10 \mu\text{mol L}^{-1}}$$

Obecně vede k transcendentní rovnici, lze řešit numericky softwarem nebo iteracemi (z nové koncentrace spočítáme nový aktivitní koeficient).

b) v 0.01 M roztoku NaCl:

$$[\text{Ba}^{2+}] = [\text{SO}_4^{2-}] \ll [\text{Na}^+] = [\text{Cl}^-] \Rightarrow I_c \approx [\text{NaCl}] = 0.01 \text{ mol L}^{-1}$$

$$\ln \gamma_{\pm} = -A \cdot 2 \cdot 2 \sqrt{I_c} / (1 + \sqrt{I_c}) = -1.176 \cdot 4 \cdot \sqrt{0.01} / (1 + \sqrt{0.01}) \Rightarrow \gamma_{\pm} = 0.652$$

$$K_s = a_{\text{Ba}^{2+}} a_{\text{SO}_4^{2-}} = \gamma_{\pm}^2 [\text{Ba}^{2+}][\text{SO}_4^{2-}] = \gamma_{\pm}^2 c^2 \Rightarrow c = \sqrt{K_s / \gamma_{\pm}} = 15.3 \mu\text{mol L}^{-1} \approx \underline{15 \mu\text{mol L}^{-1}}$$

Rozpustnost málo rozpustné soli

- klesne v \odot obsahujícím jeden z iontů
např. rozpustnost BaSO_4 klesne po přidání $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$ nebo Na_2SO_4
- poněkud stoupne v přítomnosti jiných (neinteragujících) iontů, protože klesnou aktivitní koeficienty iontů tvořících sůl
např. BaSO_4 v roztoku NaCl
- může se také změnit v důsledku změny pH, dochází-li k hydrolýze
např. vápenec a oxid uhličitý, šťavelan vápenatý v \odot kyseliny šťavelové
- může se změnit v důsledku komplexace
např. AgCl v roztoku KCl má několikanásobně vyšší rozpustnost než v čisté vodě, protože vznikají komplexní ionty AgCl_2^- , AgCl_3^{2-} , AgCl_4^{3-}